

Produktsäkerhetsdata

TriPart Micro Soft Water

Version: 9

version datum: 25/07/2024

Språk: SV

Enligt förordning (EG) nr 1907/2006 (ändrad genom förordning (EU) nr 2020/878)

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1. Produktbeteckning

Produktnamn : TriPart Micro Soft Water.
Artikelnummer (användare) : EN02xxx.
UFI : FUHU-JD9Y-DQ01-9KDW

1.2. Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Relevanta identifierade användningar : Optimal växtnäring.
Användningar som det avråds från : All användning som inte specificeras i detta avsnitt eller i avsnitt 7.3.

1.3. Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Leverantör : **Namn:** Terra Aquatica SAS
Gata: 4 blvd du Biopole
Postnummer/stad: 32500 Fleurance
Land: Frankrike:
Telefon: 0,562060830
Webbplats: www.terraaquatica.com
E-post: Info@terraaquatica.com

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

Sverige:
112 – begär Giftinformation.

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1. Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering av blandningen enligt CLP (1272/2008/EG)

Farliga egenskaper:

H318 Eye Dam. 1 Orsakar allvarliga ögonskador

2.2. Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt direktiv CLP ((EG) nr 1272/2008)

Märkning

Faropiktogram

Signalord

Fara

Faroangivelser

H318 Orsakar allvarliga ögonskador

Skyddsangivelser

P102 Förvaras oåtkomligt för barn.

Skyddsangivelser - Förebyggande

P280 Använd skyddshandskar/ögonskydd/ansiktsskydd.

Skyddsangivelser - Svar

P305+P351+P338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: skölj noggrant med vatten i flera minuter.

P310 Ring omedelbart ett GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.

Innehåller

nitric acid, ammonium calcium salt

2.3. Andra faror

Enligt förordning (EU) 1907/2006 bedöms inga ämnen som PBT eller vPvB.

Enligt förordning (EU) 2017/2100 eller förordning (EU) 2018/605 är inga ämnen kända för att ha hormonstörande egenskaper.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.2. Blandningar

I enlighet med produktkunskapen har inga nanomaterial identifierats.

Denna blandning innehåller följande mycket farliga ämnen (SVHC) som ingår i kandidatlistan enligt artikel 59 i REACH:

Borsyra, CAS: 10043-35-3, EC: 233-139-2.

Ämne:		Koncentration (%)	Särskilda koncentrationsgränser	Klassificering
nitric acid, ammonium calcium salt				
CAS N °	15245-12-2	15.0% ≤C< 22.5%		H302 Acute Tox. 4 ORAL
EC N °	239-289-5			H318 Eye Dam. 1
IDX N °				
Registrering snummer	01-2119493947-16-XXXX			
ammonium nitrate				
CAS N °	6484-52-2	1.5% ≤C< 3.0%		H272 Ox. Sol. 3
EC N °	229-347-8			H319 Eye Irrit. 2
IDX N °				
Registrering snummer	01-2119490981-27-XXXX			
Boric acid				
CAS N °	10043-35-3	0.02% ≤C< 0.08%		H360 Repr. 1B
EC N °	233-139-2			
IDX N °	005-007-00-2			
Registrering snummer	01-2119486683-25-XXXX			

Anmärkning

Textfraser och H- EUH-: se avsnitt 16.

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmän information:

I händelse av olycka eller obehag, kontakta omedelbart läkare (visa anvisningar för användning eller säkerhetsdatablad om möjligt).

Lämna inte den skadade utan uppsikt.

Flytta den skadade ur farozonen.

Håll den skadade varm, stilla och täckt.

Ta bort den skadade personen från riskområdet och lägg ner personen.

Vid inandning:

Under normala användningsförhållanden är inandning osannolik.

Flytta personen till frisk luft och se till att andningen underlättas.

Vid hudkontakt:

Ta genast av förorenade och genomdränkta kläder.

Vid hudirritation, kontakta läkare.

Vid kontakt med huden tvätta genast med mycket vatten och tvål.

Vid ögonkontakt:

Vid kontakt med ögonen spola genast med mycket vatten i 10 till 15 minuter med öppna ögon och kontakta ögonläkare.

Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

Skydda oskadat ögat.

Vid förtäring:

Ge aldrig något genom munnen till en medvetlös person eller en person med kramper.

Om svullnad: Skölj munnen.

Framkalla INTE kräkning.

Första hjälpen-givares egenskydd:

Första hjälpen-givare: Var uppmärksam på självskydd!

4.2. De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

De viktigaste kända symptomen och effekterna beskrivs på etiketterna (se avsnitt 2.2) och/eller i avsnitt 11.

4.3. Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Anvisningar för läkare:

Behandla symptomatiskt.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

5.1. Släckmedel

Lämpliga släckmedel:

Skum.
Släckningspulver.
Koldioxid (CO₂).
Sand.

Olämpliga släckmedel:

Stark vattenstråle.

5.2. Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Bildandet av giftiga gaser är möjligt under uppvärmning eller vid brand.

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Bär en fristående andningsapparat och kemiska skyddskläder.

Ytterligare information

Undvik inandning av ångor och rök.

Samordna brandbekämpningsåtgärder för brandomgivningen.

Flytta oskadade behållare från platsen för omedelbar fara om detta kan ske på ett säkert sätt.

Var försiktig vid tillämpning av koldioxid i trånga utrymmen. koldioxid kan tränga undan syre.

Använd spridd vattenstråle för att skydda personal och för kylning av behållare.

Samla förorenat släckvatten separat. Låt det inte rinna ned i avlopp eller ytvatten.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1. Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd personlig skyddsutrustning.

Flytta personer till säkerhet.

Sörj för god ventilation.

Använd lämpligt andningsskydd.

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Se till att avfall samlas in och innesluts.

Innehåller läckage eller spill i skåp med löstagbara hyllor.

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

Behandla det återvunna materialet som föreskrivs i avsnitt omhändertagning.

Samla i slutna och lämpliga behållare för destruktion.

Rengör förorenade föremål och områden noggrant och observera miljöregler.

Ventilera det drabbade området.

Sug upp med vätskebindande material (t.ex. sand, kiselgur, syra- eller universalbindemedel).

Torka upp med absorberande material (t ex. Tyg, fleece).

6.4. Hänvisning till andra avsnitt

Säker hantering: se avsnitt 7.

Avfallshantering: se avsnitt 13.

Personlig skyddsutrustning: se avsnitt 8.

Ytterligare information

Inte tillgänglig

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1. Försiktighetsmått för säker hantering

Skyddsåtgärder:

Undvik kontakt med hud, ögon och klädsel.

Använd endast på väl ventilerade platser.

Om lokal utslagningsventilation inte är möjlig eller inte tillräckligt, måste hela arbetsområdet ventileras med tekniska medel.

Håll borta från värmekällor (t.ex. heta ytor), gnistor och öppen eld.

Tillse att behållare, utrustning, pumpar och ventilationsanläggningar är jordade.

Använd personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8).

Avlopp och ledningar måste skyddas mot inträngande av produkten.

Sörj för god ventilation samt lokal utmattning vid kritiska lägen.

Ångor/aerosoler bör vara uttömda direkt på ursprungsplatsen.

Undvik att andas in gas/dimma/sprej.

Råd om allmän yrkeshygien:

Tvätta händerna före raster och efter arbetet.

Ta genast av förorenade och genomdränkta kläder.

Arbeta i välventilerade lokaler eller med lämpligt andningsskydd.

I den omedelbara arbetsomgivningen måste det finnas:

Tillhandahåll ögondusch och märk placeringen iögonenfallande.

7.2. Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvara behållaren tätt tillsluten på en torr, sval och välventilerad plats.

Förvaras endast i originalbehållaren.

Stäng behållarna före och efter varje användning.

Förvara stående för att undvika läckage.

Förvara behållaren i upprätt läge för att förhindra läckage.

Krav på lagerlokaler och förvaringskärl:

Säkerställ tillräcklig ventilation i förvaringsutrymmet.

Råd om gemensam lagring:

Förvaras åtskilt från livsmedel och djurfoder.

Hålla sig borta från kläder och andra brännbara material.

Förvaras i originalförpackningen på sval, välventilerad plats åtskild från brännbart material.

7.3. Specifik slutanvändning

Bortsett från de användningar som nämns i avsnitt 1.2 anges inga andra specifika användningsområden.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1. Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden:

Inte tillgänglig

Biologiska gränsvärden:

Inte tillgänglig

Exponeringsgränser vid avsedd användning:

Inte tillgänglig

Anmärkning:

Inte tillgänglig

8.2. Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder:

Tekniska åtgärder och tillämpning av adekvata arbetsmetoder föredras framför användning av personlig skyddsutrustning.

Sörj för god ventilation samt lokal utmattnings vid kritiska lägen.

Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning:

Ögon- och ansiktsskydd

: Rekommenderas för att undvika risk för stänk.

Lämpligt ögonskydd:

Bär ögonskydd.

Rekommenderade ögonskyddsartiklar:

Glasögon med sidoskydd.

Hudskydd

: **Handskydd:**

Rekommenderas för att undvika risken för fläckar.

Lämplig handsktyp:

Använd skyddshandskar.

Lämpligt material:

Butylkautschuk (butylgummi).

Ytterligare handskyddsåtgärder:

Bär inte handskar i närheten av maskiner och roterande verktyg.

Använd handskar endast en gång.

Anmärkning:

Vid hantering med kemiska ämnen, måste skyddshandskar med CE-märkning inklusive de fyra kontrollsiffrorna, bäras.

Kvaliteten på skyddshandskar resistent mot kemikalier måste väljas som en funktion av den specifika arbetsplatsens koncentration och kvantitet av farliga ämnen.

För speciella ändamål, rekommenderas att kontrollera motståndskraft mot kemikalier i de skyddshandskar som nämnts ovan tillsammans med leverantören av dessa handskar. Genombrottsid och källegenskaper hos materialet måste beaktas.

Kroppsskydd:

Lämpliga skyddskläder:

Lab Rock.

Andningsskydd

: **Andningsskydd krävs vid:**

Om tekniska åtgärder för avgaser eller ventilation inte är möjliga eller otillräckliga, måste andningsskydd användas.

Lämpligt andningsskydd apparater:

Använd andningsskydd.

Anmärkning:

Filterklass skall vara lämplig för den högsta föroreningskoncentrationen (gas/ånga/aerosol/partiklar) som kan uppstå vid hantering av produkten. Om koncentrationen överskrider, måste andningsapparat användas. Beakta tidsgränser för att bära som anges av tillverkaren. Använd endast andningsskydd med CE-symboLEN inklusive fyrsiffrigt testnummer.

Begränsning av miljöexponeringen:

Inte tillgänglig

Kontroll av konsumentexponering:

Inte tillgänglig

Ytterligare information

Inte tillgänglig

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1. Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysikaliskt tillstånd	:	Vätska
Färg	:	Brun. [mörk]
Lukt	:	Ingen Lukt
pH	:	5,8
Smältpunkt/fryspunkt	:	Inte tillgänglig
Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	:	Inte tillgänglig
Flampunkt	:	Inte tillgänglig
Brandfarlighet	:	Inte Brandfarlig
Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	:	Inte tillgänglig
Ångtryck	:	Inte tillgänglig
Ångdensitet	:	Inte tillgänglig
Relativ densitet	:	Inte tillgänglig
Löslighet	:	Fullständigt Löslig
Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten (log)	:	Inte tillämpbar
Självantändningstemperatur	:	Inte tillgänglig
Sönderfallstemperatur	:	Inte tillgänglig
Dynamisk viskositet	:	Inte tillämpbar
Kinematisk viskositet	:	Inte tillgänglig
Oxiderande egenskaper	:	Inte tillgänglig
Löslighet i andra lösningsmedel	:	Inte tillgänglig
Partikelegenskaper	:	Inte tillämpbar

9.2. Övrig säkerhetsinformation

Information om klasserna av fysiska faror

Inte tillgänglig

Andra säkerhetsegenskaper

Inte tillgänglig

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Inga data tillgängliga.

Inga specifika risker för reaktion med andra material under normala användningsförhållanden.

10.2. Kemisk stabilitet

Produkten är stabil vid lagring i normal rumstemperatur.

10.3. Risken för farliga reaktioner

Ingen farlig reaktion vid hantering och lagras som rekommenderade bestämmelser.

10.4. Förhållanden som ska undvikas

Inga data tillgängliga.

10.5. Oförenliga material

Tripart Micro Soft Water innehåller ämnen som är kraftfulla oxidationsmedel som kan reagera med starka baser genom att frigöra ammonium. Det kan också reagera med kraftfulla reduktionsmedel.

10.6. Farliga sönderdelningsprodukter

Inte bryts ned när den används för avsedd användning.

Ytterligare information

Inte tillgänglig

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1. Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Akut oral förgiftning:

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Akut dermal förgiftning:

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Akut förgiftning vid inandning:

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Frätande/irriterande för huden:

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Allvarlig ögonskada/ögonirritation:

Produkten klassificeras Eye Dam. 1 enligt den hänvisade förordningen.

Orsakar allvarliga ögonskador.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Hudsensibilisering:

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Specifik organtoxicitet (upprepad exponering):

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Specifik toxicitet för målorgan (enstaka exponering):

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Karcinogenicitet:

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Reproduktionstoxicitet:

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Mutagenitet i könsceller:

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Allergiframkallande i luftvägarna:

Produkten är inte klassificerad.

Ämnen:

Inte tillgänglig

Ytterligare information:

Inte tillgänglig

11.2. Information om andra faror

Endokrinstörande egenskaper:

Enligt förordning (EU) 2017/2100 eller förordning (EU) 2018/605 är inga ämnen kända för att ha hormonstörande egenskaper.

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1. Toxicitet

Baserat på tillgängliga data är klassificeringskriterierna inte uppfyllda.

Ämnen:

Inte tillgänglig

12.2. Persistens och nedbrytbarhet

Lätt nedbrytbart av växter och jord.

Produkten har inte testats.

Ämnen:

Inte tillgänglig

12.3. Bioackumuleringsförmåga

Produkten visar inga tecken på bioackumulering. Produkten förväntas inte orsaka några effekter på miljön om den används korrekt enligt rekommendationerna.

Produkten har inte testats.

Ämnen:

Inte tillgänglig

12.4. Rörligheten i jord

Detta produkt kan transporteras genom grundvatteninfiltration eller ytlöpning eftersom den är helt löslig.

Produkten har inte testats.

Ämnen:

Inte tillgänglig

12.5. Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Enligt förordning (EU) 1907/2006 bedöms inga ämnen som PBT eller vPvB.

12.6. Endokrinstörande egenskaper

Enligt förordning (EU) 2017/2100 eller förordning (EU) 2018/605 är inga ämnen kända för att ha hormonstörande egenskaper.

12.7. Andra skadliga effekter

Inte tillgänglig

Ytterligare ekotoxikologisk information

Inte tillgänglig

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING**13.1. Avfallsbehandlingsmetoder****Omhändertagande av produkt/förpackningar:****Avfallskodnummer/Avfallshanteringsidentifiering:**

Fördelningen av avfallsidentitetsnummer/avfallsbeskrivningar ska utföras enligt EEG, branschspecifika och processen.

Avfallsbehandlingsalternativ:**Avfallshantering/Produkt:**

Kassera avfall enligt gällande lagstiftning.

Leverans till en godkänd avfallshanteringanläggning.

Avfallshantering/Emballage:

Icke kontaminerade förpackningar måste återvinnas eller kasseras.

Förorenade förpackningar ska tömmas fullständigt och kan återanvändas efter en grundlig rengöring.

Förpackningar som inte kan rengöras skall omhändertas.

Hantera förorenade förpackningar på samma sätt som själva substansen.

Kassera avfall enligt gällande lagstiftning.

Anmärkning:

Kontakta berörda myndigheter angående avfallshantering.

Blanda inte med annat avfall.

Ytterligare information

Inte tillgänglig

AVSNITT 14: TRANSPORT INFORMATION**14.1. UN-nummer**

Produkten är inte farlig enligt gällande transportbestämmelser.

14.2. Officiell transportbenämning

Inte reglerad.

14.3. Faroklass för transport

Inte reglerad.

14.4. Förpackningsgrupp

Inte tillgänglig

14.5. Miljöfaror

Inte reglerad.

14.6. Särskilda försiktighetsåtgärder

Inte tillgänglig

14.7. Bulkfrakt enligt IMO-instrument

Inte tillgänglig

Ytterligare information

Inte tillgänglig

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1. Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Detta säkerhetsdatablad har upprättats i enlighet med REACH-förordningen, inklusive dess ändringar: REACH-förordning (EG) nr 1907/2006. Detta säkerhetsdatablad har upprättats i enlighet med CLP-förordningen, inklusive dess ändringar: CLP Regulation EC No. 1272/2008. Detta säkerhetsdatablad har upprättats i enlighet med den tekniska vägledningen om tillämpning av CLP-kriterier (Jan 2024 - version 6.0) - punkt 2.13.4.1.1.

EU:s lagstiftning:

Övriga föreskrifter (EU):

Direktiv 2012/18/EU om kontroll av allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen [Seveso-III-direktivet]:

Kategori 1, 2 eller 3 oxiderande vätskor. Den totala mängden som förväntas finnas i installationen är: 1. större än eller lika med 50 t.....A 2. Större än eller lika med 2 t men mindre än 50 t.....D Låg tröskelmängd enligt artikel R. 511-10: 50 t Hög tröskelmängd enligt artikel R. 511-10: 200 t.

EU:s lagstiftning:

CLP: Harmonised classification and labelling of hazardous substances (Annex VI, table 3.1)_ATP 17:

Ämne:	CAS	EG
Boric acid	10043-35-3	233-139-2

REACH: Annex XVII (Restrictions):

Ämne:	CAS	EG
nitric acid, ammonium calcium salt	15245-12-2	239-289-5
ammonium nitrate	6484-52-2	229-347-8
Boric acid	10043-35-3	233-139-2

REACH: Candidate List of SVHC:

Ämne:	CAS	EG
Boric acid	10043-35-3	233-139-2

15.2. Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning har utförts för detta ämne/blandning av leverantören.

Ytterligare information

Inte tillgänglig

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

Uppgift om förändringar

Uppdatering i enlighet med den tekniska handboken om tillämpning av CLP-kriterier (Jan 2024 - version 6.0) - punkt 2.13.4.1.1; avsnitt 2.01, 2.02; 15.01; 16.04; 16.05.

Förkortningar och akronymer

CAS: Numeriska identifierare för kemiska föreningar.
IATA: International Air Transport Association.
IMDG: Internationella koden för sjötransport av farligt gods.
DPD Direktivet om farliga preparat.
UN-nummer: FN:s nummer.
Inget EC: Europeiska kommissionens nummer.
ADN/ADNR: Bestämmelser om transport av farliga ämnen i pråmar på vattenvägar.
ADR/RID: Europeisk överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg/Bestämmelser om internationell transport av farligt gods på järnväg.
CLP: klassificering, märkning och förpackning.
VPvB: Mycket långlivade och mycket bioackumulerande ämnen.

Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Inga data tillgängliga.

Klassificeringen för blandningar och används utvärderingsmetod enligt förordning (EG) nr 1272/2008 [CLP]

Klassificering av blandningen är i enlighet med den utvärderingsmetod som beskrivs i förordning (EG) nr 1272/2008. Uppfyller ATP 18, förordning (EU) nr 2022/692. I enlighet med Vägledning för tillämpning av CLP-kriterierna Version 6.0 - Jan 2024 2.13.4.1.1. Screeningförfaranden och avstående från testning.

Relevant R-, H- och EUH-meningar (Nummer och fulltext)

H318 - Orsakar allvarliga ögonskador.
H272 Ox. Sol. 3 Kan intensifiera brand. Oxiderande.
H302 Acute Tox. 4 ORAL Skadligt vid förtäring
H318 Eye Dam. 1 Orsakar allvarliga ögonskador
H319 Eye Irrit. 2 Orsakar allvarlig ögonirritation
H360 Repr. 1B Kan skada fertiliteten eller det ofödda barnet.

Utbildningsråd

Se avsnitt 4, 5, 6, 7 och 8 i detta säkerhetsdatablad.

Ytterligare information

Informationen beskriver säkerhetsaspekterna hos produkten. De är inte avsedda att garantera specifika egenskaper.

Mottagaren måste se till att han inte är ansvarig för något annat enligt andra texter än de som nämns. Det är användarnas ansvar att följa gällande regler och föreskrifter.

Informationen som finns är baserade på vår kunskap om produkten vid angiven datum. De ges i god tro. Användarens uppmärksamhet riktas mot eventuella risker som kan uppstå när en produkt används för andra ändamål än de den skapades för.

Skapad: 01/01/2008

version datum: 25/07/2024

datum för utskrift: 27/07/2024

Denna information är baserad på vår nuvarande kunskap. Detta ska dock inte utgöra en garanti för några specifika produktegenskaper och utgör ingen grund för ett avtalat rättsförhållande. Genom att använda lämpliga industriella säkerhetsåtgärder, är det av största vikt att se till att de relevanta handboken åtgärder på arbetsplatsen följs och negativa hälsoeffekter undviks.